

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

10034

Resolució del President de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula informe ambiental estratègic relatiu a la proposta de modificació del Programa Operatiu FEDER de Balears 2014-2020 (exp. 109e/2016)

Vist l'informe tècnic i jurídic amb proposta de resolució de dia 16 d'agost de 2016, i atès l'Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears de data 30/10/2015 de delegació de competències del Ple en el seu President (BOIB núm. 168 de 11/14/2015),

RESOLC: FORMULAR l'informe ambiental estratègic relatiu a la proposta de modificació del Programa Operatiu FEDER de Balears 2014-2020 en els següents termes:

Antecedents

1. El 5 de febrer de 2015 el Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears va acordar la conformitat amb la memòria ambiental del Programa Operatiu FEDER de Balears 2014-2020.
2. El 9 de juny de 2015 la directora general d'Economia i Estadística sol·licita la conformitat en matèria de Medi Ambient relativa a la modificació del Programa Operatiu amb motiu de les restriccions de la normativa comunitària en matèria de finançament de les infraestructures de sanejament d'aigües que comporta la reducció en la inversió prevista en l'objectiu 6.
3. El dia 2 de juliol de 2015 la directora general d'Economia i Estadística sol·licita confirmació sobre la procedència o no d'avaluació ambiental sobre la modificació consistent en la inclusió en el PO de l'objectiu temàtic 10, i la incorporació d'una actuació de l'Ajuntament de Palma relativa a l'aprofitament de recursos hídrics i energètics de la Serra Nord de Tramuntana.
4. El 17 de setembre de 2015 el Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears va acordar considerar adequada la incorporació de l'objectiu temàtic (OT 10) consistent en millorar les infraestructures d'educació i formació del PO FEDER 2014-2020.
5. El 18 de desembre de 2015 el Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears va acordar que la modificació puntual (2a de 2015) del Programa Operatiu FEDER de Balears 2007-2013 no es podia considerar una modificació menor subjecta a avaluació ambiental estratègica.
6. El 13 de juny de 2016 el director general de Fons Europeus va sol·licitar a la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears dictamen sobre la proposta de modificació del PO FEDER 2014-2020, adjuntant el document "Avaluació operativa per reprogramació del Programa Operatiu Feder 2014-2020 de les Balears".
7. El 7 de juliol de 2016 (RS 11240) la CMAIB envia requeriment a la Direcció General de Fons Europeus sol·licitant la documentació necessària per iniciar l'avaluació ambiental estratègica.
8. El 19 de juliol de 2016 (RE 15801) té entrada a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca el document ambiental estratègic enviat pel director general de Fons Europeus.
9. El 13 de juliol del 2016 la CMAIB envia consulta a la Direcció General d'Innovació i Recerca (RS 11673) i a la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa (RS 11675).
10. El 5 d'agost de 2016 (RE 17221) la CMAIB rep informe per part de la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa.
11. El 10 d'agost de 2016 (RE 17424) la CMAIB rep informe per part de la Direcció General d'Innovació i Recerca.

1. Objecte de la modificació

El Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) té com a objectiu enfortir la cohesió socioeconòmica dins de la Unió Europea corregint els desequilibris entre les seves regions. El Programa Operatiu FEDER de les Illes Balears s'estructura en una sèrie d'Objectius Temàtics que proporcionen la direcció estratègica que ha de guiar el procés de programació.

La present proposta de modificació del PO es planteja principalment per la detecció de les noves debilitats i reptes a cobrir, sent les més importants la modernització del petit comerç de Balears, aprofitant els avantatges que ofereixen les TICs (tecnologies de la informació i la comunicació), i la necessitat d'impulsar la indústria de la regió, donant suport tant la reindustrialització en determinats sectors obsolets com augmentant la productivitat empresarial. En concret, es proposa el següent:

- La Modificació plantejada implica, en primer lloc, el desenvolupament del programa iComerç, que suposa l'agregació d'una nova prioritat d'inversió, la 2.B "Desenvolupament de productes i serveis de TIC, comerç electrònic, i una major demanda d'aquestes tecnologies" amb l'objectiu específic 2.2.1 "Desenvolupar l'economia digital, incloent el comerç electrònic, per al creixement, la competitivitat i la internacionalització de l'empresa espanyola". A aquest nou OE s'incorporen noves línies d'actuació (creació d'una plataforma web genèrica de comerç, servei de creació de canals de venda online i altres encaminades a la incorporació del petit i mitjà comerç a l'economia digital).

Aquesta modificació no altera la previsió dels indicadors d'execució ni de resultats i l'única implicació que té és la incorporació en el pla financer d'aquest import de despesa privada en l'Eix 2 en lloc de la despesa pública.

-En segon lloc es proposa com a nova línia d'actuació un pla de millora de la competitivitat i internacionalització de les PIMES en els sectors industrials mitjançant el desenvolupament d'una sèrie d'actuacions de consultoria avançada i acompanyament a la innovació en gestió i producció, diversificació de productes, recerca de noves línies d'inversió i reindustrialització, entre d'altres tipologies, orientades a empreses de la regió pertanyents a sectors innovadors i tradicionals. Aquesta nova tipologia d'actuacions, inclosa en el ja existent OE 3.4.1, no fa necessari cap transvasament de fons des d'un altre OE, sinó una simple redistribució d'aquests. Aquesta circumstància provoca un canvi en el nombre previst d'empreses que reben ajuda financera i no financera. Aquesta variació és provocada, tant pel nombre d'empreses que es preveu que s'acullin a la nova actuació (105 en total a 2023), com, sobretot, per la retirada de la previsió de les empreses a través de l'Instrument Financer.

-En tercer lloc es planteja reforçar l'OT 1 a través de les millores de les infraestructures científiques per impulsar la promoció de la investigació i innovació en àmbits clau per a les Illes Balears, previstos en l'Estratègia Regional d'Especialització Intel·ligent. Es pretén cofinanciar les despeses necessàries per a l'adequació d'una nova seu del Centre Oceanogràfic de Balears (COB). Per a això, tal i com consta a l' es transferiran fons de l'OE 10.5.1, per un import FEDER de 6 milions d'euros, a l'1.1.2, incorporant una nova línia d'actuació: la dotació d'infraestructures destinades a la investigació en àmbits d'especialització intel·ligent que contribueixin a elevar el nivell científic de les Balears, atès que, tal i com s'indica a l'apartat 1.1 del document ambiental estratègic s'han trobat dificultats per a l'execució de la Biblioteca Central de Balears.

2. Consideracions tècniques i jurídiques

-L'article 5.2.f de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, defineix com a modificació menor aquells canvis en les característiques dels plans o programes ja adoptats o aprovats que no constitueixen variacions fonamentals de les estratègies, directrius i propostes o de la seva cronologia, però que produeixen diferències en els efectes previstos o a la zona d'influència. En atenció a la documentació que obra en l'expedient es considera que la reprogramació objecte d'aquest informe s'adapta als requisits necessaris per a ser considerada una modificació menor del Programa: la modificació no provoca una variació fonamental en les estratègies, directrius i propostes o en la cronologia prevista.

-L'article 6.2 de la Llei 21/2013 estableix que seran objecte d'una avaluació ambiental estratègica simplificada les modificacions menors dels plans i programes esmentats en l'apartat anterior.

-El document ambiental estratègic tramès compleix amb el contingut exigint en l'article 29 de la Llei 21/2013.

-La modificació més significativa és la introducció d'una nova Prioritat d'Inversió i un nou Objectiu Específic en l'Eix 2, que serveixen per reforçar l'estratègia original de l'eix, i no és previsible que suposi efectes negatius sobre el medi ambient, ja que únicament s'incorporen actuacions de foment de l'economia digital al sector comercial de les illes per facilitar la utilització de solucions de comerç electrònic (creació d'una plataforma web genèrica de comerç, servei de creació de canals de venda online i altres encaminades a la incorporació del petit i mitjà comerç a l'economia digital).

-La resta de modificacions impliquen la redistribució de fons en el ja existent Objectiu Específic 3.4.1 i un transvasament de fons de l'Eix 10 al Eix 1, amb la pretensió de cofinanciar les despeses necessàries per a l'adequació d'una nova seu per al COB (Centre Oceanogràfic de les Balears) en detriment d'infraestructures socioeducatives, i no es preveu que suposin efectes negatius sobre el medi ambient.

-L'informe del director general d'Innovació i Recerca de 27 juliol 2016 diu: "(...) des del punt de vista de les competències que afecten aquesta Direcció General, no s'adverteix cap inadequació dels continguts inclosos en els documents referits, pel que no cal fer cap al·legació o observació a estos".

-L'informe de 28 de juliol de 2016 del director general d'Innovació i Comunitat Educativa diu: "(...) no s'adverteix cap cosa inadequada en els continguts inclosos, motiu pel qual no hi ha lloc a fer cap al·legació o observació".

-D'acord amb l'article 31 de la Llei 21/2013, l'òrgan ambiental, tenint en compte el resultat de les consultes realitzades i de conformitat amb els criteris que estableix l'annex V, ha de resoldre mitjançant l'emissió de l'informe ambiental estratègic.

Els criteris que fixa l'annex V són:

- Quant a les característiques del programa:

a) La mesura en què el pla o programa estableix un marc per a projectes i altres activitats, bé en relació amb la ubicació, naturalesa, dimensions, i condicions de funcionament o bé en relació amb l'assignació de recursos.

La modificació més rellevant en aquest aspecte és la introducció d'una nova prioritat d'inversió, la 2.B, amb l'objectiu específic 2.2.1. Aquesta modificació no altera la previsió dels indicadors d'execució ni de resultats, i l'única implicació que té és la incorporació en el pla financer d'aquest import de despesa privada en l'Eix 2 en lloc de la despesa pública. Únicament s'incorporen actuacions de foment de l'economia digital al sector comercial de les illes per facilitar la utilització de solucions de comerç electrònic, pel que no és previsible que suposi efectes negatius sobre el medi ambient. La mateixa naturalesa de les actuacions no faria necessari contemplar noves mesures per prevenir, reduir o corregir efectes mediambientals negatius.

El mateix passa amb la redistribució de fons i noves actuacions introduïdes en el ja existent Objectiu Específic 3.4.1., ja que no s'adverteix que la reprogramació introdueixi efectes adversos sobre el medi ambient.

La modificació relativa a l'OT1 consisteix en la pretensió de "cofinanciar los gastos necesarios para la adecuación de una nueva sede para el COB, que permitirá aumentar sensiblemente la superficie útil del edificio actual, a la que se añadirá una nave para el almacenaje del equipamiento del COB y de su buque de investigación oceanográfica Francisco de Paula Navarro". Per a això "se reduce el peso de las infraestructura socio-educativa (biblioteca central de la UIB) para incrementar el de la infraestructura de I+D con un mayor impacto potencial sobre la competitividad de la economía de Baleares".

L'Objectiu Específic 1.1.2 no és novetat de la reprogramació, sinó que estava previst en Programa Operatiu inicial, el qual ja va ser sotmès a avaluació ambiental estratègica. La memòria ambiental contemplava una sèrie de mesures correctores que es mantenen vigents. La reprogramació únicament augmenta la despesa prevista per a aquest OE i explicita un dels projectes que pretén acollir, i que haurà de respectar les mesures correctores previstes.

b) La mesura en què el pla o programa influeix en altres plans o programes, inclosos els que estiguin jerarquitzats.

La proposta de modificació del PO FEDER reforça la planificació sectorial vigent pel que fa als camps d'intervenció en els quals incideix la reprogramació. En particular, suposa un impacte positiu sobre l'Estratègia d'Innovació per a l'Especialització Intel·ligent de Balears 2014-2020 i El Pla de millora de la competitivitat industrial de Balears 2011-2020.

c) La pertinència del pla o programa per a la integració de consideracions ambientals, amb l'objecte, en particular, de promoure el desenvolupament sostenible.

En aquest aspecte, la reprogramació incideix en la pretensió original del Programa de consolidar el progrés de la Comunitat Autònoma sobre un model de creixement intel·ligent, sostenible i integrador, per la qual cosa no introdueix novetats contràries a aquest objectiu.

d) Problemes ambientals significatius relacionats amb el pla o programa.

No es preveuen problemes ambientals significatius introduïts per la reprogramació.

e) La pertinència del pla o programa per a la implantació de la legislació comunitària o nacional en matèria de medi ambient com, entre altres, els plans o programes relacionats amb la gestió de residus o la protecció dels recursos hídrics.

No es preveuen novetats introduïdes per la reprogramació.

- Quant a les característiques dels efectes i de l'àrea probablement afectada, considerant en particular:

a) La probabilitat, durada, freqüència i reversibilitat dels efectes.

b) El caràcter acumulatiu dels efectes.

c) El caràcter transfronterer dels efectes.

d) Els riscos per a la salut humana o el medi ambient (deguts, per exemple, a accidents).

e) La magnitud i l'abast espacial dels efectes (àrea geogràfica i mida de la població que es puguin veure afectades).

f) El valor i la vulnerabilitat de l'àrea probablement afectada a causa de:

1r Les característiques naturals especials.

2n Els efectes en el patrimoni cultural.

3r La superació de valors límit o d'objectius de qualitat ambiental.

4t L'exploració intensiva del sòl.

5è Els efectes en àrees o paisatges amb rang de protecció reconegut en els àmbits nacional, comunitari o internacional.

No es preveuen novetats introduïdes per la reprogramació.

-El Programa Operatiu FEDER 2014-2020 ja va ser avaluat en el seu conjunt per part de la CMAIB amb número d'expedient 49E/2014 i el Ple va acordar dia 5 de febrer de 2015 la conformitat amb la memòria ambiental sempre que es complissin les mesures correctores proposades en l'informe de sostenibilitat ambiental i es realitzés el seguiment ambiental propi del Programa Operatiu. Aquest acord, amb els condicionants indicats, es considera que es manté vigent amb la simple incorporació de les modificacions indicades en la reprogramació de juny 2016.

-L'Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears de data 30/10/2015 de delegació de competències del Ple en el seu President estableix el punt 1. l) decidir sobre la subjecció a avaluació ambiental estratègica dels plans o programes d'àmbit territorial reduït, modificacions menors i plans i programes no subjectes que estableixin un marc de futurs projectes, amb la consulta prèvia a les administracions públiques afectades pel pla o programa, llevat d'aquells que hi hagi avaluació de repercussions a la Xarxa Natura 2000.

Conclusions

1. D'acord amb l'article 31 de la llei 21/2013, tenint en compte el resultat de les consultes realitzades i de conformitat amb els criteris que estableix l'annex V, no es preveu que la reprogramació del Programa Operatiu FEDER 2014-2020 de les Illes Balears tingui efectes negatius sobre el medi ambient, per la qual cosa no és necessari sotmetre dita reprogramació a avaluació ambiental estratègica ordinària.

2. L'informe ambiental estratègic, un cop formulat, es remetrà per l'òrgan ambiental per a la seva publicació en el termini de quinze dies hàbils al «Butlletí Oficial de l'Estat» o diari oficial corresponent, sense perjudici de la seva publicació a la seu electrònica de l'òrgan ambiental.

3. L'informe ambiental estratègic no serà objecte de cap recurs sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en via judicial davant de la disposició de caràcter general que ha aprovat el pla o programa, o bé, sense perjudici dels que siguin procedents en via administrativa enfront de l'acte, si escau, d'aprovació del pla o programa.

4. L'informe ambiental estratègic perdre la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, un cop publicat en el «Butlletí Oficial de l'Estat» o diari oficial corresponent, no s'hagués procedit a l'aprovació del pla o programa en el termini màxim de quatre anys des de la seva publicació. En aquests casos, el promotor haurà d'iniciar novament el procediment d'avaluació ambiental estratègica simplificada del pla o programa (art. 31.4 de la llei 21/2013).

Palma, 25 d'agost de 2016

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

